

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Кафедра соціології

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан історичного факультету проф. Шуст Р.М. _____
“_____” _____ 2018 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

"СОЦІОЛОГІЯ ЕКОНОМІКИ"

(назва навчальної дисципліни)

Шифр: ПП 01.17 (шифр і назва навчальної дисципліни)

Галузь знань: **05 – соціальні і поведінкові науки**

(шифр і назва галузі знань)

Спеціальність: **054 - Соціологія**

(шифр і назва спеціальності)

Спеціалізація: _____

(назва спеціалізації)

Факультет: історичний

(назва факультету, відділення)

**Львів
2018 рік**

Робоча програма навчальної дисципліни «Соціологія економіки» для студентів четвертого
(назва навчальної дисципліни)
курсу бакалаврської програми кафедри соціології за напрямом підготовки 054 Соціологія.

Розробник: Коваліско Н.В., професор, доктор соціологічних наук, професор кафедри
соціології історичного факультету
(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри соціології.

Протокол від 30 серпня 2018 року № 1

Завідувач кафедри _____ проф. Пачковський Ю.Ф.
(підпис) (прізвище та ініціали)
“ _____ ” _____ 2018 року

Схвалено Вченою радою факультету історичного факультету
Протокол від 5 вересня 2018 року № 1

“ _____ ” _____ 2018 року

Голова _____ проф. Шуст Р.М.
(підпис) (прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів ECTS – 6.	Галузь знань 05 – соціальні та поведінкові науки	Нормативна	
Модулів – 2.	Спеціальність: 054 - Соціологія	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2.		4-й	
Індивідуальне науково-дослідне завдання – контрольна робота (назва)		Семестр:	
Загальна кількість годин – 180 год.		7-й	8-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 год., самостійної роботи студента – 3,0 год.	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	<i>Лекції</i>	
		20 год.	26
		<i>Практичні, семінарські</i>	
		20 год.	26
		<i>Лабораторні</i>	
		–	–
		<i>Самостійна робота</i>	
		20 год.	68
<i>Індивідуальні завдання</i>			
		Вид контролю: Іспит	

Примітка. Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить (%): для денної форми навчання – 0.5

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання дисципліни є сприяння формуванню у студентів соціологічного підходу до розуміння соціально-економічних процесів у суспільстві, уявленню про соціальні процеси в сфері економіки, а також – вивчення особливостей соціального механізму регулювання господарських відносин та застосування отриманих знань у керівній та організаційній діяльності.

Основні завдання дисципліни

- ознайомитись з етапами та тенденціями розвитку вітчизняної та зарубіжної економічної соціології;
- засвоїти основні поняття та категорії економічної соціології;
- розглянути специфіку сучасних соціально-економічних процесів;
- дослідити основні господарські ролі людини в суспільстві;
- з'ясувати, як засоби господарської діяльності людини, її економічні очікування та орієнтації зумовлюються приналежністю до певних соціальних спільнот;
- оцінити економічну та соціальну ефективність системи соціальних механізмів розвитку української економіки;
- спробувати спрогнозувати найважливіші трансформаційні тенденції соціально-економічних відносин у нашому суспільстві тощо.

Дисципліна «Соціологія економіки» спирається на знання отримані студентами на попередніх курсах з дисциплін „Соціальна стратифікація” , „Методологія та методи соціологічних досліджень”.

Вимоги до знань та вмінь. Студент повинен:

Знати місце соціології економіки в системі суспільних наук; економіко-соціологічну модель господарської поведінки людини; основні категорії та поняття економічної соціології та соціології праці; методи прикладного соціологічного аналізу економіки, їх зміст і застосування; основні концепції західної та вітчизняної економічної соціології; визначення, функції, структуру підприємницької діяльності; функції, характер, зміст і суб'єкти праці; види та необхідність регулювання трудової поведінки; основні принципи та форми зайнятості; соціальні наслідки безробіття.

Зміст понять: економічна соціологія; соціологія праці; поведінка, економічна поведінка, дія та діяльність; пристосовницька (адаптивна) поведінка, підприємницька (конкурентна) поведінка, протестна та партнерська економічна поведінка; комерційна поведінка, дистрибутивна (розподільча) поведінка, виробнича поведінка, споживча поведінка; економічна культура, економічна свідомість; Організаційна культура, технологічна культура, корпоративна культура; підприємництво; господарська організація; економічна організація; трудова поведінка; організаційна чи адміністративна поведінка, стратифікаційна поведінка, інноваційна поведінка, адаптивно-пристосовницька поведінка, церемонійно-субординаційна поведінка, деструктивна поведінка, господарницька та підприємницька поведінка; трудові відносини та трудовий контроль; зайнятість і ринок праці.

Вміти дати загальну характеристику головним підходам щодо визначення об'єкту та предмету соціології економіки; дати визначення основним категоріям та поняттям соціології економіки: як загальнонауковим, так і спеціальним; розкрити основні особливості економічної культури в українському суспільстві; визначити особливості господарської, корпоративної та договірної культури; вміти охарактеризувати групи економічних відносин; вміти розкрити основні функції підприємництва у сучасному суспільстві; наводити аргументи щодо необхідності всебічного аналізу підприємництва у сучасній системі ділових і соціальних відносин; проаналізувати основні форми зайнятості та основні психологічні наслідки від тривалого безробіття.

Місце в структурно-логічній схемі спеціальності. Нормативна навчальна дисципліна «Соціологія економіки» є складовою циклу професійної підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр», виступає одним із головних соціологічних дискурсів для вивчення суспільних трансформацій.

3. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Соціологія економіки

Тема 1. Економічна соціологія: предмет, основні задачі та місце в системі соціального знання

Об'єкт, предмет економічної соціології. Основні підходи економічної соціології до вивчення соціально-економічних відносин. Поняття економічної соціології. Макро- та мікросоціологія у контексті розвитку ідей економічної соціології. Рівні соціологічного пізнання: теоретичний та емпіричний, їх статус у становленні економічної соціології. Соціологічні дослідження в сфері економіки: соціальні факти, гіпотези та теорії. Деякі аспекти взаємодії економічної теорії та економічної соціології. Економічна соціологія в системі соціальних наук. Структура та функції економічної соціології.

Тема 2. Економічна поведінка та її типологія в соціологічному дискурсі

Економічна поведінка як соціологічна проблема. Співвідношення понять поведінка і діяльність, дія та діяльність. Чотири блоки регулюючих компонентів поведінки особистості. Підходи до розуміння поведінки людини в історії соціології. Основи поведінкової парадигми соціологічного та економічного аналізу у працях М. Вебера, В. Парето, М. Кондратьєва та інших. Типологія економічної поведінки П. Сорокіна. Сутність концепції економічної поведінки Ф. Броделя та М. Кондратьєва. Складові економічної поведінки Г. Беккера. Пристосовницька (адаптивна) поведінка, підприємницька (конкурентна) поведінка, протестна та партнерська економічна поведінка. Комерційна поведінка та її функції. Дистрибутивна (розподільча) поведінка. Виробнича поведінка. Споживча поведінка. Соціальний механізм регуляції трудової поведінки.

Тема 3. Економічна культура

Сутність економічної культури. Аналіз світових культур. Р. Льюїса. Життєздатна економічна культура як стратегії (стилі, моделі) економічної поведінки. Економічна свідомість як особлива форма психічної діяльності. Модель економічної свідомості О. Дайнека. Економічна ментальність як індивідуально-психологічна структура особистості у сфері економічної (господарської) життєдіяльності суспільства. Функції економічної культури: адаптаційна, пізнавальна, нормативно-регуляційна, трансляційна, селекційна, інноваційна, цілепокладання, інформаційна, комунікативна, мотиваційна і мобілізаційна. Інституційний і особистісний аспекти економічної культури. Організаційна культура та її складові, принципи, чинники впливу. Типи організаційної культури Д.Геллрігела (бейсбольна команда, клуб, академія, фортеця). Технологічна культура та її компоненти. Можливі результати процесу соціальної адаптації до вимог організаційної культури. Організаційна культура як продукт взаємодії організації і середовища. Корпоративна культура та її рівні. Ділова культура.

Тема 4. Підприємництво як інноваційна модель економічної поведінки

Еволюція поглядів на сутність підприємництва. Початковий, період констатації, новітній періоди та їхні часові межі. Сутність підприємництва та його основні функції – інноваційна, ресурсна, організаційна, мотиваційна.

Наукові дослідження та теорії походження підприємництва. Соціологічні теорії підприємництва. „Протестантська версія” розвитку підприємництва М. Вебера. Джерела „капіталістичного духу” В. Зомбарта. Теорія „девіантної поведінки” Б. Хозелітца. Національний характер і підприємництво. Психологічні теорії підприємництва. Теорія „вроджених здібностей”. Теорія „рис”. Психодинамічна теорія. Теорія соціалізації. Теорія „потреби у досягненнях”.

Соціопсихологічна модель аналізу підприємництва і бізнесу. Структурні блоки моделі: „Суспільні передумови підприємництва”, „Фактор масової свідомості”, „Груповий фактор” і „Особистісний фактор”.

Соціально-психологічну готовність до підприємництва. Соціально-демографічний вимір підприємницької діяльності. Побудова соціального портрета підприємця (підприємництва); пошуки гендерних збігів і відмінностей у підприємстві. Організаційно-управлінські здібності до підприємництва. Підприємництво як єдина життєва стратегія.

Тема 5. Людина в господарській організації

Господарська організація: поняття і ознаки. Економічні теорії фірми. Соціологічні теорії організації. Основні риси організації. Стратифікація індивідів і груп. Бюрократична організація.

Способи побудови організацій. Основні типи організацій: примусові, утилітарні, символічні. Три ідеальні типи економічної організації: спілка, корпорація, асоціація. Способи утвердження авторитету. Чотири моделі відносин між керівниками і підлеглими. Бюрократизм, патерналізм, фратерналізм, партнерство.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. Соціологія праці

Тема 6. Соціологія праці як наука

Об'єкт та предмет соціології праці як галузевої соціології. Підходи до визначення предмета соціології праці. Функції соціології праці. Система категорій соціології праці.

Класифікація та види соціально-трудова відносин.

Класифікація соціальних процесів сфери праці. Місце соціології праці в системі сучасних наук. Співвідношення соціології праці з іншими галузевими соціологіями.

Тема 7. Трудова поведінка особи та механізми її регулювання

Зміст трудової поведінки, її структура та форми. Трудова діяльність. Цільова спрямованість трудової поведінки та її форми (функціональна та економічна). Організаційна чи адміністративна поведінка. Стратифікаційна поведінка. Інноваційна поведінка.

Адаптивно-приспосовницька поведінка. Церемонійно-субординаційна поведінка.

Поведінка. Деструктивна поведінка. Господарницька та підприємницька поведінка.

Потреби, їх роль у формуванні трудової поведінки. Конкретизація загальних потреб у сфері праці.

Трудові цінності та ціннісні орієнтації.

Тема 8. Трудові відносини в діяльності людини

Трудові відносини. Трудовий контроль. Наукова теорія управління відносинами. Еволюція управлінських теорій. Концепція «людських відносин». Теорія дії (акціонізму), Теорія трудового процесу. Концепція групового співробітництва. Концепція гуманізації праці. Концепція демократизації управління. Концепція «управління людськими ресурсами»

Контроль над трудовим процесом: дії виконавців. Інституціоналізація індустріального конфлікту. Трудовий компроміс. Динаміка трудових відносин.

Тема 9. Людина в сфері зайнятості

Дії працедавців і попит на працю. Зайнятість і ринок праці. Неоднорідність ринку праці. Гнучка зайнятість.

Сегментація ринку праці.

Дії найманих працівників і пропозиція праці. Форми зайнятості і незайнятості. Сегментація працедавців.

Людина в домогосподарстві. Види домашньої праці. Невимірювальна економіка. Сімейна економіка. Модель трудової залежності, модель адаптивного партнерства, модель поступової адаптації. Субстантивна економіка. Політика виживання. Неформальна економіка. Структура домашнього господарства.

5. Теми семінарських занять

№	Назва теми	Кількість годин
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Економічна соціологія		
1.	Економічна соціологія: предмет та об'єкт	2
2.	Історія економічної соціології	4
3.	Економічна поведінка та її типологія	4
4.	Економічна культура як регулятор економічної поведінки	
5.	Суб'єкти економічних відносин та їхні економічні інтереси	4
6.	Підприємництво і бізнес	4
7.	Людина в господарській організації	2
8.	Праця як вид соціальної діяльності	4
9.	Трудова поведінка особи	4
10.	Трудові відносини в діяльності людини	4
11.	Трудова мобільність та кар'єра	4
12.	Людина в сфері зайнятості	4
13.	Зайнятість і безробіття	4
	Всього	46

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1		
2		
...		

7. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1		
2		
...		

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Економічна соціологія: предмет, основні задачі та місце в системі соціального знання	2
2	Історія економічної соціології	4
3	Економічна поведінка та її типологія в соціологічному дискурсі	2
4	Економічна культура як регулятор економічної поведінки	2
5	Суб'єкти економічних відносин та їхні економічні інтереси	2
6	Підприємництво як інноваційна модель економічної поведінки	2
7.	Підприємництво і бізнес	2
8.	Людина в господарській організації	4
9	Соціологія праці як наука	8

10	Праця як вид соціальної діяльності	8
11	Трудова поведінка особи та механізми її регулювання	8
12	Трудові відносини в діяльності людини	8
13	Трудова мобільність та кар'єра	8
14	Людина в сфері зайнятості	9
15	Зайнятість і безробіття	9
	Разом	88

9. Індивідуальні завдання

До індивідуальних науково-дослідних завдань (ІНДЗ) для студентів 4 к. відноситься насамперед підготовка кожним студентом усної презентації чи письмового есею на обрану тему та його представлення на семінарських заняттях. Перелік тем надається викладачем на перших заняттях; староста академгрупи формує таблицю із зазначенням обраної теми та графіку проведення усних презентацій / надання викладачеві письмових есеїв.

10. Методи навчання

Використовуються такі методи навчання:

а) *словесні* – виклад основних положень теми з їхнім наступним обговоренням, виокремлення головних понять теми, презентація головних теоретичних положень теми та дискусія навколо них;

б) *наочні* – ілюстрування навчального матеріалу таблицями, схемами та графіками у вигляді поступового наповнення запропонованих викладачем форм, схематична організація навчального матеріалу кожної теми;

в) *практичні* – виконання практичних науково-дослідних завдань, що передбачає організацію навчальної роботи для отримання нових знань, перевірки певних наукових гіпотез на рівні соціологічних досліджень; опис, узагальнення та аналіз соціологічної інформації; формування вмій і навичок інтерпретації результатів досліджень різноманітних об'єктів.

11. Методи контролю

До методів поточного контролю засвоєння знань студентами протягом семестру належать:

- письмова контрольна робота за матеріалами 1 і 2 змістових модулів (максимальна оцінка за контрольну роботу становить 15 балів);

- усна презентація або письмовий есей як різновид індивідуального науководослідного завдання на довільно обрану студентами тему (максимально 10 балів);

- участь у дискусіях (максимально 10 балів із врахуванням навчальної активності студентів на семінарських заняттях);

- представлення пояснювальної записки із обґрунтуванням теоретичних положень для написання курсової роботи (15 балів максимум).

Сумарно всі види поточного контролю під час семестру дають максимально 50 балів.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка ECTS	Визначення	За національною шкалою	
			Екзаменаційна оцінка, оцінка з диференційованого заліку	Іспит
90 – 100	A	<i>Відмінно</i>	<i>Відмінно</i>	
81-89	B	<i>Дуже добре</i>	<i>Добре</i>	
71-80	C	<i>Добре</i>		
61-70	D	<i>Задовільно</i>	<i>Задовільно</i>	
51-60	E	<i>Достатньо</i>		

* кількість балів для оцінок «незадовільно» визначається Вченими радами факультетів або кафедрами, які забезпечують викладання відповідних дисциплін

13. Методичне забезпечення

Основи економічної соціології: навч.-метод. Посібник / Н.В. Коваліско, А.І. Кудринська. - Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2016. – 442 с.

Комерційна реклама і споживання: соціологічний дискурс: монографія / Н.В. Коваліско. О.І. Герус. – Львів, Ліга-Прес 2017 – 173 с.

14. Рекомендована література

Базова

1. Асперс П., Коль С., Пауэр Д. Экономическая социология открывает для себя экономическую географию (перевод Е. Головляничиной). // Экономическая социология. [2010] Т. 11 № 3. С. 100–121
2. Вакуленко С.М. Соціологія праці: Навч. посібник / С.М. Вакуленко. – К: Знання, 2008. – 262 с.
3. Ванг Д. Существует ли канон в экономической социологии? (перевод А. А. Грязновой) // Экономическая социология [2013] Т. 14 № 2. С. 111–122
4. Генкин В.М. Экономика и социология труда. – М., 2001.
5. Доббин Ф. Сравнительный и исторический подходы в экономической социологии // Экономическая социология [2016] Т. 17 № 3. С. 37–81
6. Дорин А.В. Экономическая социология. – Минск, 1997.
7. Економічна соціологія. Навчальний посібник. / За ред. В.М. Ворони, В.Е. Пилипенка. – К., 1997.
8. Ефременко Т. Экономическая ментальность украинского этноса // Социология: теория, методы, маркетинг. – 2007. – №2. – С.103-127
9. Ефременко Т. Економічна ментальність українського етносу // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. – 2007. - № 2. – С.103-121.
10. Заславская Т.И., Рывкина Р.В. Социология экономической жизни. – Новосибирск, 1991.
11. Кастельс М. Информационная эпоха. Экономика, общество и культура. – М.: ГУ ВШЭ, 2000. – 608 с.
12. Кастельс М. Интернет-Галактика: Міркування щодо Інтернету, бізнесу і суспільства. – К.: Ваклер, 2007. – 304 с.
13. Конвер Б., Хайлброн Й. Второе рождение экономической социологии [Экономическая социология в США] // Экономическая социология. [2005] Т. 6 № 5. С. 28–52

14. Кравченко А.И. Социология для экономистов: Учебное пособие для вузов. – М., 2000.
15. Курарин А.А. Экономическая социология: опыт обора // Социс. – 2008. – №6. – С.131-138.
16. Куденко О. Україна у трансформаційних процесах: Quo vadis? // Соціологія: Теорія, методи, маркетинг. – 2007. - № 1. – С.18-32.
17. Маркин М. Е. Новый институциональный подход в экономической теории и экономической социологии: основные сходства и различия // Экономическая социология.[2012] Т. 13 № 3. С. 123–133
18. Маркин М. Е. Предпосылки экономической социологии права в работах классиков социологии // Экономическая социология.- 2015 - Т. 16 № 3. С. 143–162
19. Новая индустриальная волна на Западе: Антология. – М.: Академия, 1999. – 640 с.
20. Новикова Е. Г. Обзор интернет-ресурсов - 6. Классика экономической социологии, история и методология экономической социологии, социальная стратификация. // Экономическая социология. [2002] Т. 3 № 2. С. 101–106
21. Новикова Е. Г. Обзор интернет-ресурсов по экономической социологии - 3//Экономическая социология. 2001. Т. 2. № 4. С. 121–124
22. Огаренко В.М., Малахова Ж.Д. Соціологія праці: Навч. посібник. – Запоріжжя, 2001.
23. Пилипенко В.Е., Шевель І.П. Соціологія підприємництва. – К., 1997.
24. Попов Ю.Н., Шевчук А.В. Современная экономика и социология труда: Учебное пособие. – М., 2003.
25. Радаев В.В. Социология потребления: основные подходы// Социс. – 2005. – №1.
26. Радаев В. В. Еще раз о предмете экономической социологии //Экономическая социология [2002] Т. 3 № 3. С. 21–34
27. Радаев В.В. Экономическая социология. Курс лекций. – М., 1997.
28. Ромашов О.В. Социология труда: Учеб. пособие. – М., 1999.
29. Сведберг Р. Новая экономическая социология: что сделано и что впереди? //Экономическая социология [2004] Т. 5 № 4. С. 37–55
30. Сведберг Р., Смелсер Н. Социологический подход к анализу хозяйства//Экономическая социология. [2003] Т. 4 № 4. С. 48–61
31. Соколова Г.Н. Экономическая социология. Учебник. – М., 2000.
32. Флигстин Н. Архитектура рынков: экономическая социология капиталистических обществ XXI века (перевод Александра Куракина).//Экономическая социология. [2013] Т. 14 № 1. С. 28–53
33. Фуркад М. Интервью с Марион Фуркад. Дюркгейм и science studies для экономической социологии (проведено О. И. Кирчик, перевод Т. Н. Филипповой) // Экономическая социология. [2013] Т. 14 № 2. С. 8–16
34. Человек и общество: Хрестоматия. – К.: Ин-т социологии НАН Украины, 1999. – 336 с.
35. Чернин И.М. Экономическая социология. Курс лекций. – Донецк, 2003.
36. Шабанова М. А. Социоэкономика и экономическая социология: точки размежевания и интеграции. // Экономическая социология. [2005] Т. 6 № 5. С. 12–27
37. Штайнер Ф.«Органический» дарообмен и трансплантация органов, развитие экономической социологии и мораль в мире, управляемом деньгами: интервью с Филиппом Штайнером (перевод Е. Назарбаевой)//Экономическая социология [2014] Т. 15 № 1. С. 11–19

Интернет-ресурси:

- Кирцнер И. Конкуренция и предпринимательство // www.cato.ru/library
- Розенберг Н., Бирдцелл Л. Как Запад стал богатым. Экономическое преобразование индустриального мира // www.cato.ru/library
- Бастиа Ф. Экономические софизмы или хитрые уловки протекционистов, разоблаченные сторонником свободной торговли / Пер. с франц. // www.cato.ru/library
- Мизес Л. Бюрократия. Запланированный хаос. Антикапиталистическая ментальность // www.cato.ru/library
- Мизес Л. Человеческая деятельность. Трактат по экономической теории / Пер. с англ. // www.cato.ru/library

- Норберг Ю. В защиту глобального капитализма // www.cato.ru/library
- Политическое обеспечение бизнеса / Под ред. Ю.С. Конопина. – М., 1995 // <http://www.humanities.edu.ru/db/msg/78793>
- Ротбард М. Власть и рынок: Государство и экономика // www.cato.ru/library
- Рэнд А. Апология капитализма // <http://marsexxx.com/>
- Бастиа Ф. Что видно и чего не видно // www.cato.ru/library
- Боуз Д. Рыночный процесс. – В кн.: Боуз Д. Либертарианство: История, принципы, политика // www.cato.ru/library
- Брэдфорд Д. Триумф Капитала // <http://www.gumer.info/>
- Вахитов Р. Кто такие антиглобалисты и почему им не нравится глобальный капитализм? // <http://www.gumer.info/>
- Ди Лоренцо Т. Миф о естественной монополии // www.cato.ru/library
- Жувенель де Б. Этика перераспределения // [http://www.libertarium.ru/libertarium/1 lib ethics](http://www.libertarium.ru/libertarium/1_lib_ethics)
- Зомбарт В. Буржуа // <http://spbggu.ru/library3>
- Малинова О. Другой взгляд на «транзит», или о пользе и вреде повествовательных схем // <http://www.politnauka.org/library/dem/>
- Райзман Д. Угрожает ли laissez-faire свободе? Ответ Джорджу Соросу // www.cato.ru/library
- Ротбард М. Протекционизм и разрушение процветания // www.cato.ru/library
- Рэнд А. Большой бизнес – преследуемое меньшинство нашего общества // www.cato.ru/library
- Саймон Дж. Неисчерпаемый ресурс // <http://shulenina.narod.ru/Ekolog/index.html>
- Смит А. Исследование и природе и причинах богатства народов // www.cato.ru/library
- Сото де Х.У. Австрийская экономическая школа: рынок и предпринимательское творчество // <http://www.classs.ru/library1/economics/>
- Фридмен М. Капитализм и свобода // www.cato.ru/library

Розробник: д.с.н., проф. _____ Коваліско Н.В.